

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони розміщення рекламоносіїв у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування» (далі – проєкт Закону), а також документи, надані до нього листом Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України від 08.03.2024 № 1062/1/07-01/03.2/13.

За результатами проведеного аналізу проєкту Закону та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проєктом Закону пропонується внесення доповнень та змін до статті 16 Закону України «Про рекламу» та статті 38 Закону України «Про автомобільні дороги» щодо заборони розміщення рекламоносіїв у смузі відведення автомобільних доріг загального користування.

При цьому пунктом 2 розділу I проєкту Закону запропоновано викласти в новій редакції статтю 38 Закону України «Про автомобільні дороги», за змістом частин другої та п'ятої якої:

«Демонтаж рекламоносіїв, встановлених у смузі відведення автомобільних доріг загального користування поза межами населених пунктів, здійснюється власниками таких рекламоносіїв протягом місяця після закінчення строку дії дозволів, виданих відповідно до Закону України «Про рекламу».

Дія цієї статті також розповсюджується на рекламоносії розміщені на підставі дозволів з необмеженим строком дії у межах смуги відведення

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 109 від 09.04.2024

Підписав: Михайлов Олексій Сергійович

Сертифікат: 4FD4BFDE9E1BAF3A0400000876900001CE70100

Дійсний: з 26.05.2023 10:05:00 по 26.05.2024 10:05:00

автомобільних доріг загального користування поза межами населених пунктів. *Строк дії таких дозволів підлягає перегляду відповідно до вимог встановлених цим Законом.*».

Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему) визначає правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності і встановлює порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру, та адміністраторів.

Частиною першою статті 4 Закону про дозвільну систему визначено, що виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа.

Питання розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів регулюється Законом України «Про рекламу» та Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2012 р. № 1135 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів» (далі – Типові правила).

Також, дозвіл на розміщення зовнішньої реклами міститься в Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженому Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» (пункт 63 Переліку).

Проте, ні Закон України «Про рекламу», ні Типові правила не містять норм, стосовно строку дії дозволу на розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів.

Окрім того, Закон про дозвільну систему не передбачає процедури перегляду строку дії дозволу, а проект Закону не містить механізму реалізації перегляду такого строку.

Водночас, заборона розміщення зовнішньої реклами *поза межами населених пунктів* у смузі відведення автомобільних доріг загального користування на практиці може спричинити порушення конституційних принципів верховенства права, рівності і справедливості, з яких випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правових норм та порушень загальних принципів господарювання, встановлених статтею 6 Господарського кодексу України, зокрема, рівного захисту державою усіх суб'єктів господарювання; свободи підприємницької діяльності у межах, визначених законом.

Враховуючи зазначене, проект Закону у запропонованій редакції є неприйнятним.

Крім того, засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом

доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

Відповідно до вимог статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проєктів регуляторних актів з урахуванням як самого проєкту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проєкту акта (далі – АРВ).

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проєкту Закону не є інформативним та не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення та оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Розробником зазначено, що заборона розміщення рекламоносіїв на автомобільних дорогах загального користування державного та місцевого значення *мінімізує вплив зовнішньої реклами на водіїв та покращить естетичне сприйняття автомобільної дороги, як цілісного лінійного комплексу, призначеного для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів.*

Разом з тим, статтею 38 Закону України «Про автомобільні дороги», діючої редакції, яку розробник пропонує викласти у новій редакції, зокрема встановлено, що *рекламоносії, що розміщуються у межах смуги відведення автомобільних доріг, не мають:* погіршувати умови безпеки дорожнього руху; погіршувати видимість на дорозі, затемняти або знижувати ефективність сприймання дорожніх знаків, світлофорів та інших технічних засобів організації дорожнього руху; обмежувати видимість у напрямку руху, бокову видимість та видимість технічних засобів організації дорожнього руху або заважати сприйманню їх учасниками дорожнього руху; засліплювати учасників дорожнього руху, у тому числі внаслідок дії ефекту світлоповернення від рекламоносія; зменшувати габарити шляхопроводів та інших інженерних споруд; заважати руху пішоходів; створювати звукові ефекти, що негативно впливають на умови руху.

Однак розробником не проаналізовано стан існуючого регулювання господарських та адміністративних відносин, щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та

потребують вдосконалення, не охарактеризовано, не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний впливу.

Враховуючи викладене, наведена в цьому розділі АРВ інформація не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми.

Натомість задекларовані цілі державного регулювання сформульовані досить формально та не є вимірювальними. Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення ним мети. Таким чином, порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги та недоліків кожного.

Однак розробник обмежився текстовим та формальним описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив, характеристика яких не розкриває зміст, характер впливу та переваги запропонованого проектом Закону механізму державного регулювання.

При цьому інформація щодо витрат для держави та громадян відсутня, а визначена розробником альтернатива 1 для громадян та суб'єктів господарювання взагалі не проаналізована.

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держави, громадяни, суб'єкти господарювання).

У зв'язку з неналежним опрацюванням попереднього розділу АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних

результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання та держави.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог та не оцінено, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності.

Розділ VI «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ має містити розрахунки витрат на запровадження запропонованого державного регулювання згідно з додатками 2 та 3 до Методики.

Проте під час проведення розрахунків витрат згідно з додатками 2 та 3 до Методики розробником застосовано не достатню деталізацію процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання та державним органам для реалізації вимог регулювання, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат.

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, в порушення вимог пункту 10 Методики, розробник не визначив два із обов'язкових показників результативності дії регуляторного акта, а саме: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта. Також у цьому розділі АРВ визначено лише один додатковий показник, який безпосередньо пов'язаний з дією регуляторного акта, однак яких відповідно до вимог Методики повинно бути у кількості не менше трьох показників.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проєкту Закону та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості, визначених статтею 4 Закону, статті 5 Закону щодо недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти та статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ДРС

вирішила:

відмовити в погодженні проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони розміщення рекламоносіїв у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування».

**В. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олексій МИХАЙЛОВ